

02

නමදීමු අගයමු මහ සඟරුවනා

පුරා වසර අනුභවයක් ආයු ශ්‍රී වින්දනය කළ අරලිය තැන්න පුරාණ විහාරාධිපති ව වැඩ සිටි අතිගරු නායක මාහිමිපාණේ පසුගිය දා අපවත් වී වදාළහ. එදා අප ගම්මානය ම කහ පැහැති ධජ පතාකයන්ගෙන් පිරුණේ ගම් වැසියන්ගේ බලවත් සෝ සුසුම් මැදිනි. ගම් වැසි සියල්ලෝ ආදාහන පූජෝත්සවයට සැරසුණෝ ය. ගහ කොළ පවා මැලවී ගියාක් වැනි ය. හිරු සැඟවී සිටියේ ය. සියක් වසරකට ආසන්න කාලයක් තුළ නාහිමියන් වැඩම නොකළ නිවහනක් ගම්මානයෙහි නොවී ය. දනට, බණට, පිරිනට, අවමඟුලට වැඩමවමින් අපට ආගමික ආශීර්වාදය නිබඳ ව ලබා දුන් උන් වහන්සේ විහාරස්ථානය ද සියලු විහාරාංගයන්ගෙන් සම්පූර්ණ කොට ගොඩ නැංවීමට දායක කාරකාදීන්ට මග පෙන්වූහ.

අරලියතැන්න ගම්මානය ගොවිතැනින් යැපෙන, අහිංසක ගැමියන් ජීවත් වූ දුෂ්කර පෙදෙසකි. එම ගම්මානය තුළ පැවති දුෂ්කර බව සමනය කොට නව ජීවයක් ලබා දීමට නායකත්වය සැපයුවේ අපවත් වී වදාළ අප නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ ය. එසේ ම උන් වහන්සේ ගමේ විදුහලේ විදුහල්පති හිමියන් ලෙස ද වසර තිහක කාලයක් අනාගත පරපුර හැඩගැස්වීමෙහි ලා අමිල මෙහෙයක් ඉටු කළහ.

මංමාවත් ඉදි කිරීම, ඇළ වේලි සැකසීම, වැව පිළිසකර කිරීම, මාතෘ නිවාසයක් ගමට ලබා ගැනීම ආදී බොහෝ සමාජ සේවයන්හි ද නිරත වූ නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ මෙහෙය අගයමින් ආදාහන පූජෝත්සවයේ දී දායක සභාව විසින් පත්‍රිකාවක් බෙදා දෙන ලදී. අරලියතැන්න මහ විදුහලේ වත්මන් විදුහල්පතිතුමා විසින් රචිත එහි මෙසේ සඳහන් විය.

විහාරාධිපති හිමිනමක, විදුහල්පති හිමිනමක සහ ගැමි ප්‍රජා නායකයෙකු ද ලෙස ඉමහත් සේවයක් සිදු කළ නායක මාහිමියන් වහන්සේ වචනයේ පරිසමාප්තාර්ථයෙන් ම සිල්වත් බුද්ධ පුත්‍රයෙකි. ආගමික, සාමාජික, අධ්‍යාපනික හා ජාතික මෙහෙවරක යෙදුණ උන් වහන්සේගේ චරිතය වත්මන් ගිහි පැවිදි දෙපාර්ශ්වයට ම ආදර්ශ රැසක් සපයන්නකි.

සංසාරගත දුකින් මිදී නිවන් පසක් කරගනු පිණිස මිනිසාට මග පෙන්වනු ලබන්නේ මහා සංඝ රත්නය විසිනි. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ස්වකීය ශ්‍රාවකයන් හඳුන්වන ලද්දේ හික්බු නාමයෙනි. ආර්ය ශ්‍රාවක හික්බු සමූහය ඇතුළත් සමාජය සංඝ සමාජය හෙවත් හික්බු සමාජයයි. පස්වග තවුසන් මහණ වීමෙන් ඇරඹුණ එය අද දක්වා ම අඛණ්ඩ ව නොනැසී පවතී. දැනට ලොව පවතින පැරණි ම පැවිදි සංවිධානය ද මෙයයි. තමා නිර්වාණය අවබෝධ කර ගැනීම පිණිසත්, අන් අයට එම මග පෙන්වීම පිණිසත් තම ජීවිතය කැප කළ හික්බුන් වහන්සේලා අපට කිසි ලෙසකින්වත් අමතක කළ නොහැකි ය. සංඝ රත්නය

වෙනත් ගිහියාට ඉටු වන මෙහෙය අපමණ ය. මීට හොඳ ම නිදසුන වනුයේ අපේ නායක හිමිපාණන් වහන්සේ ය.

බෞද්ධයෝ උපතේ සිට මරණය දක්වා සියලු සුවිශේෂ අවස්ථාවල දී සංඝ රත්නයේ ආශීර්වාදය ප්‍රාර්ථනා කරති. ගැබ්නි මාතාවන්ට අංගුලිමාල පිරිත දේශනා කර ආශීර්වාද කිරීමේ පටන් දරුවාට නම් තැබීම, ඉඳුල් කට ගැම, ජන්ම දින සැමරුම්, අකුරු කියවීම සිදු කළේ අප නායක හිමියන්ගේ මූලිකත්වයෙනි. විභාගවලට පෙනී සිටීම, රැකියාවට යාම, ආවාහ විවාහ වීම ඇතුළු ජීවිතයේ විවිධ වැදගත් අවස්ථාවන්හි දී ආශීර්වාද කිරීමත්, දානමය පිංකම්, පිරිත් පිංකම්, ධර්ම දේශනා, බෝධි පූජා, ආසන්න ධර්ම දේශනා පැවැත්වීමත් නායක මාහිපාණන් වහන්සේ ඉටුකළේ මහත් කරුණා දයාවෙනි.

අපේ ගමේ මංගල උත්සව අවස්ථාවන්හි දී බෞද්ධ චාරිත්‍ර සිදු කරනු ලැබුවේ ද නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ මැදිහත් වීමෙනි. ඇතැම් විට මංගල උත්සව සඳහා සුභ මුහුර්ත සකස් කිරීම ද නායක මාහිමියන් අතින් සිදු විය. ආවාහ විවාහ මංගලෝත්සව දිනට පෙර දින බුද්ධ පූජා පවත්වා මහ සඟ රුවන වෙත දානය පූජා කිරීම ද වැදගත් බෞද්ධ චාරිත්‍රයකි. එවැනි අවස්ථාවල සාර්ථක යුග දිවියක් ගත කිරීම උදෙසා අවවාද අනුශාසනා ලබා දී සෙත් පිරිත් දේශනා කිරීම ද නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගෙන් සිදු විය.

අවමංගල අවස්ථාවන්හි දී මහා සංඝරත්නය විසින් ආගමික වතාවත් සිදු කරනු ලැබුවේ ද නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙනි. මිය ගිය තැනැත්තා වෙනුවෙන් පිං පැමිණවීමට අමතර ව දුකට පත් ඥාතීන්ට අනිත්‍ය, දුක්ඛ හා අනාත්ම යන ස්වභාවයන් පැහැදිලි කරමින් සාරගර්භ අනුශාසනා පැවැත්වීමේ අපූරු කුසලතාවක් අප මාහිමිපාණන් තුළ තිබිණි.

අරලියතැන්න ගම්මානයේ වැසියෝ විවිධ අරමුණු පෙරදැරි කරගෙන පිංකම් සංවිධානය කළහ. ඒවා පන්සල, පාසල, නිවස හා රැකියා ස්ථාන ආදී කුමන ස්ථානයක පැවැත්වුව ද මූලික සිරිත් විරිත්වල වෙනසක් සිදු නොවී ය. සියල්ලෙහි උපදේශනය හා මග පෙන්වීම සිදු වූයේ නායක හිමිපාණන් වහන්සේගෙනි. පිංකම් මගින් බෞද්ධයා බලාපොරොත්තු විය යුත්තේ ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ යන අකුසල් මුල් ක්‍රමයෙන් තුනී කර ගැනීම බව උන් වහන්සේ ධර්මානුකූල ව පෙන්වා දුන්හ.

පිංකම් පිළිබඳ චාරිත්‍ර, චාරිත්‍ර ඉටුකිරීම , පවිත්‍ර ව, ක්‍රමවත් ව, සංවිධානාත්මක ව, දකින්නන් තුළ ශ්‍රද්ධාව උපදවමින් කටයුතු කිරීම වැනි බොහෝ දේ අපට හුරු පුරුදු වූයේ පන්සල ඇසුරු කිරීමෙනි. කුමන අන්දමේ පිංකමකින් වුවත් උපදනා ශ්‍රද්ධාව, කරුණාව හා මෛත්‍රිය වැනි ප්‍රබල චිත්ත ශක්ති මිනිසා තුළ ජනිත කරවන බව නායක හිමියන් පෙන්වා දුන්නේ බුද්ධ කාලීන තොරතුරු මෙන් ම නූතන නිදසුන් ද ඇසුරිනි.

ගම් වැසියන් සාමකාමී දහැමි දිවි පැවැත්මකට යොමු කිරීමට නායකත්වය ගෙන ක්‍රියා කරනු ලැබුවේ අපේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ය. ගිහි පැවිදි සම්බන්ධය අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් ඉටු විය යුතු යුතුකම් මාලාවක් මත රැඳී පවතින බව බුදු දහම ඇසුරෙන් උන් වහන්සේ පැහැදිලි කර දුන්හ. පැවිදි උතුමන් විසින් ගිහි ජනයා වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු කාර්යභාරය තුළින් අර්ථවත් වන්නේ ද සංඝ රත්නයේ සමාජ මෙහෙවරයි. බුද්ධ දේශනාව පරිදි ම ගිහියාගේ මෙලොව මෙන් ම පරලොව හිත සුව පිණිස ද මානව හිතවාදී විවිධ සමාජ සේවාවන් ද නායක හිමියන් විසින් ආරම්භ කර පවත්වා ගෙන යන ලදී.

අසරණ වූ වැඩිහිටියන් උදෙසා පවත්වා ගෙන ගිය වැඩිහිටි නිවාසය, ආබාධිතයන් උදෙසා ආබාධිත සරණ සෙවණ, ආර්ථික අපහසුතා ඇති පාසල් දරුවන් උදෙසා ශිෂ්‍යත්ව පදනම, පිහිටක් නොමැති ආබාධිත රණවිරුවන් උදෙසා වූ රණවිරු සෙවණ ආදී සමාජ සේවා ආයතන විහාරස්ථානයට අනුබද්ධ ව පිහිටුවීමට පුරෝගාමී වූයේ උන් වහන්සේ ය. තරුණ තරුණියන් සඳහා පවත්වා ගෙන ආ උපදේශන සේවය ද, ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසි වෛද්‍ය

සායනය ද උන් වහන්සේ සිදු කළ සමාජ සේවාවන්ගෙන් කිහිපයකි. නායක මාහිමියන් විසින් තමා සතු සියලු සම්පත් සම්පූර්ණයෙන් ම පාහේ යොදවනු ලැබුවේ මෙබඳු සත් කාර්යයන් වෙනුවෙනි.

ගම් වැසියන්ට විපතක් සිදු වූ සෑම අවස්ථාවක දී ම අපගේ නායක මාහිමියන් පා ගමනින් ම එම ස්ථානවලට වැඩම කළේ දිවා රැ නොබලා ය. කඳු, හෙල්, ගිරි, ශිඛර නොතකා අවැසි තැනට වැඩම කොට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කිරීම උන් වහන්සේගේ සිරිත ය. ගම තුළ සිදු වූ විවිධ අධාර්මික ක්‍රියා නවතා දැමීමත්, පවුල් ආරවුල් විසඳීමත් නායක මාහිමියන් සිදු කළේ ඉමහත් කරුණාවෙනි. ග්‍රාම නිලධාරීන්ට විසඳිය නොහැකි වූ බොහෝ ගැටලු නා හිමියන් විසින් විසඳනු ලැබුවේ ඉතා බුද්ධිමත් ලෙස ය. කුල දරුවන් රාශියක් සසුන් ගත කර තමන් වහන්සේ කරගෙන ආ මෙහෙවර ඉදිරියටත් ගෙන යාමට කළ මග පෙන්වීම ද අතිවිශිෂ්ට ය. සියලු ම ශිෂ්‍යවරයන් වහන්සේලාට උන් වහන්සේ පියෙකු බඳු වූහ.

ප්‍රදේශයේ ගරා වැටුණු වෙහෙර විහාර ප්‍රතිසංස්කරණය උදෙසා ද උන් වහන්සේ අපමණ වෙහෙසක් දරූ බව නො රහසකි. එය උපාසක, උපාසිකාවන් වෙනුවෙන් සංඝ සමාජයෙන් ඉටු විය යුතු යුතුකමක් ලෙස උන් වහන්සේ සැලකූහ. අපවත් වූ නායක මාහිමියන්ගේ සමාජ මෙහෙවර ගමට පමණක් සීමා වූවක් නොවේ. එය ජාතික මෙහෙවරක් ද විය. සයුරු රළ පෙළ ගොඩබිම ආක්‍රමණය කළ සුනාමි අවස්ථාවේ දී උන් වහන්සේ පෙරමුණ ගෙන ක්‍රියා කළේ නියම සංඝ පිතෘවරයාණන් වහන්සේ නමක් ලෙස ය. දානපතියන් හා අනුග්‍රාහක භවතුන්ගේ ආධාර උපකාර ඇති ව අසරණ වූ සහෝදර ජනතාව අරබයා ප්‍රජා සත්කාර රාශියක් ම කිරීමට නායක මාහිමියන්ට හැකි වූයේ උන් වහන්සේ තුළ පැවති ආත්මාර්ථයට වඩා පරාර්ථය උතුම්ය යන සිතිවිල්ල නිසා ය. එහි දී ජාති ආගම් කුල හේද කිසිවක් නොසැලකූ උන් වහන්සේගේ සේවය කාටත් එක සමාන විය. සුනාමිය නිසා දෙමාපියන් අහිමි වූ කුල දරුවන් පස් දෙනෙකුට උතුම් ශාසන මාවත විවර වූයේ ද උන් වහන්සේ තුළ පැවති මෙම උතුම් ගුණය හේතුවෙනි.

ගිහියා මිථ්‍යාවෙන් මුදවා සත්‍යය කරා යොමු කිරීමේ සමාජ නායකත්වය පැවරී තිබෙන්නේ මහා සංඝරත්නයට බව තේරුම් ගත් නාහිමියෝ බෞද්ධ සාරධර්ම අවවාදයෙන් මෙන් ම ආදර්ශයෙන් ද පෙන්වා දුන්හ. යොවුන් සමාජය සාරධර්ම වෙත යොමු කොට යහ මගට ගැනීමට උන් වහන්සේ තුළ වූයේ ඉමහත් උද්යෝගයකි. වැඩිහිටියන් වෙනුවෙන් විවිධ සමීති සමාගම් පවත්වා ගෙන යමින් ගුණ දහම් වර්ධනයට මග පෙන්වූයේ සියල්ලන් ම කෙරෙහි උන් වහන්සේ තුළ පැවති අනුපමේය අනුකම්පාව හා මෙන් සිතුවිලි නිසා ය.

විදුහල්පතිවරයෙකු වූ නාහිමියෝ දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු කෙරෙහි මහත් උනන්දුවක් දැක්වූහ. ප්‍රාථමික පාසලක් වූ අපේ ගමේ පාසල අද මහ විදුහලක් බවට පත් වී ඇත්තේ අපවත් වී වදාළ නායක හිමියන්ගේ අප්‍රතිහත ධෛර්යය නිසා ම ය. ඒ තුළින් දෙස් විදෙස් සුපතල විද්වතුන් බිහිවීම පිළිබඳ ව උන් වහන්සේ සිහිපත් කරනු ලැබුවේ මහත් සතුටෙනි. දහම් පාසල ආරම්භ කර දහම් අධ්‍යාපනය තුළින් ද නාහිමියෝ බෞද්ධ දරුවන් හැඩ ගැස්වූහ. දහැම් ගති ගුණවලින් පෝෂණය වූ ළමා පරපුරක් බිහි කිරීමට උන් වහන්සේට හැකි වූයේ එබැවෙනි.

අපවත් වී වදාළ නායක මාහිමිපාණන් විසින් සිය ආචාර්යපාදයන් වහන්සේ සිහි කිරීම උදෙසා ආරම්භ කරන්නට යෙදුණ පිරිවෙන ශිෂ්‍ය හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ අධ්‍යාපනය උදෙසා දැල් වූ මිණි පහනක් විය. ප්‍රාචීන භාෂා පිළිබඳ නිපුණයෙකු වූ උන් වහන්සේ නිරතුරු ව ම සිය සිසුන් ද ඒ සඳහා යොමු කළහ. පැවිදි පඬිවරුන් රැසක් ඒ තුළින් ජාතියට ම දායාද විය.

විහාරස්ථානයේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන ‘සදහම් මග’ පෙර පාසල ගැන ද නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ විසින් විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන ලදී. තෙරුවන ඇසුරෙන් ලොව දකින දරුවා අනාගතයේ දී හිතකාමී පුරවැසියෙකු වන බව උන් වහන්සේ තරයේ විශ්වාස කළහ. අපවත් වී වදාළ නා හිමියන් වෙතින් සිදු වූ මෙහෙය සංඛ්‍යාත්මක ව ගණනය කළ නොහැකි ය. උන් වහන්සේ නිරතුරු ව ම ගිහියාගේ ලෞකික ශුභ සිද්ධිය සඳහා මෙන් ම ආධ්‍යාත්මික සංවරය සඳහා ද මග පෙන්වූහ. පන්සල හා ගම අතර අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් බැඳීම අත්‍යවශ්‍ය බව උන් වහන්සේ නිරතුරු ව කල්පනා කළහ; ඒ සඳහා මග පෙන්වූහ. එම බැඳීම ගිහි පැවිදි දෙපක්ෂයට ම බෙහෙවින් ඵලදායී විය. විහාරස්ථානය මෙන් ම ගම ද සංවර්ධනය කරමින් හික්ෂු නායකත්වය යටතේ සහජීවනයෙන් ක්‍රියා කිරීමට ගම් වැසියෝ ද එමඟින් යොමු වූහ.

නායක මාහිමියන් පෙන්වූ මග වඩින උන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍යවරයන් වහන්සේලාගෙන් ද ඒ මහා මෙහෙවර අප වෙත ඉදිරියට ඉටුවනු ඇත. මේ සියලු සමාජ කාර්යයන්හි දී නායක හිමියන් වෙත ඵල්ල වූ අභියෝග ද අපමණ ය. ඒ සෑම විට ම උන් වහන්සේ රැක ගනු ලැබුවේ මහා පවුරක් ලෙසින් වට වූ ජනතාව විසිනි. එදත් අදත් නොබිය ව විරෝදාර සෙන්පතියන් ලෙස ප්‍රබල සමාජ සේවාවන්හි යෙදෙන මහා සංඝ රත්නය රැක ගැනීම ගිහි අපගේ ප්‍රබල යුතුකමකි. උන් වහන්සේලා අපගේ කුල දෙවියෝ වෙති.

බඹරා මල නොතලා රොන් ගන්නා සේ හික්ෂුන් වහන්සේ සමාජයට බරක් නොවන ආකාරයෙන් සැදහැවතුන්ගේ ප්‍රත්‍ය පහසුකම් අතිශයින් කාරුණික ලෙස ලබා ගත යුතු යැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළහ. අපේ නායක මාහිමියෝ ඊට කදිම ආදර්ශයකි. අරලියතැන්න ගම්මානය සාමකාමී සහජීවනයෙන් යුත් සොඳුරු ගම් පියසක් බවට පත් වූයේ නායක මාහිමියන්ගේ බුද්ධි මහිමය නිසා ය. ගිහියා පවින් වළක්වා පිනෙහි පිහිටුවමින් මෙලොව පමණක් නොව පරලොව ද සුඛිත මුදිත කරදීම උදෙසා නිරතුරු ව ක්‍රියා කරනු ලැබූ අපේ නායක මාහිමියන්ට, තමන් වහන්සේ කළ කුසලානුභාවයෙන් ද අප විසින් සිදු කරනු ලැබූ සියලු පිං මහිමයෙන් ද අමාමහ නිවන් සුව අත්වේවා!

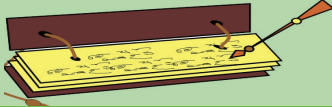
සාරාංශය

ශ්‍රී ලාංකික සඟ රුවනෙහි සමාජ නායකත්වය හා ආගමික, ජාතික මෙහෙවර අතිවිශිෂ්ට ය. පුද්ගලයෙකුගේ උපතේ සිට මරණය දක්වා සෑම වැදගත් අවස්ථාවක දී ම මග පෙන්වීම හා ආශීර්වාද ලබා දෙන මහා සංඝ රත්නය රැක ගැනීම අපගේ යුතුකමක් බව දැන හැඳින් ක්‍රියා කළ යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම

01. හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ පැවැත්මට ගිහියා දායක විය යුතු ආකාරය පෙන්වා දෙමින් රචනයක් ලියන්න.
02. සංඝ රත්නයෙන් සිදු වන ආගමික, සාමාජික හා ජාතික සේවාවන් තුන බැගින් වෙන වෙන ම ලියන්න.